

hoki e taea e te arewhana te hanga he waka rererangi hei kawē mai ia ia i Ceylon kia kite i nga arewhana o Awherika. Kaare te Ekara e tere i te manu hanga a te tangata e rere nei i te rangi.

He parirau ano i wawatatia e te hinengaro o te tangata mo te raiona. Na nga tangata kari i te kaupapa o Ninewa i kite etahi raiona whakapakoko, he upoko ekara nga upoko, he parirau o ratau. Ana nga whakaahua kei roto kei nga wharangi whakamutunga o te Oxford Bible.. Tera ano etahi iwi koropiko ki te arewhana hei atua, ki te ekara ano hoki. Kei runga noa atu te maramatanga o te tangata i enei momo atua. Ka mate noa te ekara i te pi-raiwhara a te tamariki Otira kei te kotiti ke ta tatau korero i ta tatau kaupapa, ara i te "Te Tangata."

Katahi ano, no enei tau tutata tonu ka pahure ake nei, ka tahuri te tangata ki te tirotiro i tona ahua. Me ki ake e au, ka 30 tau pea i mua atu i ena tau, heoi ana nga take e akona ana ki roto i nga whare wananga o nga iwi o te Matauranga, ko nga koha, ara ko nga hua anake, o te roro o te tangata. Kua tirotirohia te waihanga o te tangata hei take ako i nga takuta. Engari ko tona taha e kia nei he taonga no te ao, tona tipunga mai, noho a whanau, noho a hapu, noho-a-iwi, noho-a-iwi-nunui, a ratou nei mahi e tohunga ai ratou, te whanaungatanga o tetahi iwi ki tetahi iwi, te whakaropu i nga iwi o te ao, te timatanga mai o te noho pa o te tangata, te timatanga mai o te matauranga ki te tuhituhi, me te whakaputu korero, katahi ano ka tino mahia e nga iwi matauranga o te ao. Kua tu tetahi ropu nui, whaimana hoki kei Ingarangi inaianei, hei whakahaere i tenei take. Tona ingoa ko te "Anthropological Society"; he kupu kariki: "anthropos"—he tangata; "logos"—he kupu. Kei raro iho i tena tetahi wahanga. Tana mahi he rapu i te ahua o te tangata i muri iho i tona wawahanga he iwi ke tetahi, he iwi ke tetahi. Te ingoa o tenei ropu: Ko te "Ethnological Society": He kupu kariki ano tenei, "ethnos"—he iwi; "logos"—he kupu.

Kaati ake enei whakamarama mo tena taha o ta tatau take ara o te "Tangata."

Ahakoia tatau rapa ki whea o te ao, kaore he rereketanga o te tangata. Ahakoia te paruparutanga a te ra i nga mea kei Awherika, te kumenga kia roroa o nga whatu o nga mea kei Haina, ahakoia "whero" te kiri, ahakoia "iaro," ahakoia ma, ahakoia "puruwhare," he tangata tonu ratau. I ahu katoa mai ratau i te kakano kotahi i tiria ki te kaari o Erene; te kakano i ki ra te Atua: "Tatau ka hanga i te tangata kia rite kia tatau." Ahakoia tatau whakapono ko Arama raua ko Iwi nga tangata tuatahi, tera atu ranei nga tangata o mua noa atu, hei aha tena. Anei ke ta tatau kaupapa, kotahi te kakano i tipu mai ai te tangata, i tipu ki whea, kaore tatau i mohio. Ko nga hua o taua kakano kei tena wahi, kei tena wahi kei te mohio tatau. E hangai ana tenei whakapono ki ta Te Karaiti i ki ai: "Haere koutou ki te kauwhau i te rongopai ki te ao katoa." "Tera atu ano aku hipi, e hara i tenei kahui," ara i nga Hurai. No